

LA SETENA FUNCIO DEL LENGUATGE (de LAURENT BINET)

Uri Amat / *Gent Normal*

Us imagineu un llibre que sigui com si la trilogia de Bourne i el *Club de lluita* es trobessin al Collège de France? Jo sí, perquè me l'he llegit: l'ha escrit **Laurent Binet**, es diu *La setena funció del llenguatge* i comença així: "*La vida no és pas una novel·la. Almenys això és el que voldríeu creure*". Amb aquesta primera frase l'autor ja ens deixa entreveure quines són les seves intencions: fer una novel·la històrica amb elements de no-ficció, la seva especialitat, que ja va cultivar amb el seu estupend primer llibre *HHhH*. Però no patiu que aquest no és un altre d'aquests fulletons històrics de portada marronosa photoshopesca de tres quilos de pes que omplen els prestatges de les llibreries corporatives, sinó que parlem d'un thriller ben distret, esbojarrat i alhora molt didàctic i ben escrit. I aquesta una de les gràcies del llibre: que es barregen personatges i situacions reals amb d'altres que són pura ficció i també situacions delirants amb reflexions erudites, però tot tan ben trenat que no acabes de saber on acaba la història i on comença l'al·lucinada total per part de Binet.

Us faig cinc cèntims de què va: Tot just començar la dècada dels 80, el prestigiós semiòleg i crític literari Roland Barthes va passejant pel carrer tot pensant cap a la seva càtedra del Collège de France quan és atropellat per la camioneta d'una bugaderia (fet real). Però estem en precampanya electoral i resulta que quan Barthes és atropellat tot just sortia de dinar amb François Mitterrand, el candidat socialista a les eleccions presidencials. Així que l'actual president de la República, Giscard d'Estaing, encarrega a un tal comissari Jacques Bayard (el típic bòfia conservador i amb no gaires llums) que investigui les estranyes circumstàncies de l'accident amb l'òculta esperança de descobrir els draps bruts del seu rival.

En Bayard interroga el perjudicat Barthes a l'hospital i, de passada, descobreix que li han pispat uns papers importants que destacat filòsof i escriptor duia a sobre el moment que van passar els fets. Poc després Barthes mor a l'hospital i les coses es compliquen. L'única pista de Bayard comença al Collège de France, on donava classes Barthes i també l'home que el va identificar, un tal Michel Foucault. Bayard, que fins llavors "*ignorava l'existència d'aquesta institució i no ha entès gaire per a què serveix*" es planta a una classe del gran filòsof calb disposat a interrogar-lo. En Bayard escolta la classe i després interroga el "gran calb" sense entendre res del que s'empatolla Foucault. Conscient de les seves limitacions en el camp de la semiòtica i la lingüística, en Bayard decideix prendre (bastant a la força) com a ajudant el jove professor Simon Herzog (personatge inventat) que li farà de guia en el món acadèmic i (això em va fer

pixar de riure) li traduirà el guirigall d'argot intel·lectual incompreensible amb el qual es comuniquen els més grans intel·lectuals francesos del moment. A partir d'aquí la trama es complica molt i deixa pas a un thriller apassionant de l'estil d'un James Bond o Jason Bourne, però tot això barrejat amb els moments de divulgació semiòtica i filosòfica que ens ofereix Binet i també, com deia, amb situacions esbojarrades que semblen escrites després d'esnifar uns quants potets de "popper" (aquí parlo de la droga líquida que s'esnifa, no del filòsof anomenat Karl). En les seves peripècies, aquests buddies a la força, Herzog i Bayard, es trobaran una estranya funció del llenguatge que pot canviar el món, una societat secreta de combats dialèctics anomenada Logos Club, filòsofs a saunes gais, gigolós magribins, safareig sexual i criminal sobre els més grans intel·lectuals francesos i europeus del moment, aventures frenètiques per uns quants països i, de passada, un repàs al turbulent moment històric que vivia Europa (i especialment França) a començaments dels anys 80.

Si hagués de recomanar aquest llibre a algú, el seu target més obvi serien els universitaris francòfils especialment il·lustrats en els camps de la lingüística, la filosofia o la semiòtica, sense gaires complexos, amb gran sentit de l'humor i capacitat de riure's d'ells mateixos i del seu camp del saber. Aquests són els que el gaudiran més, estaran més familiaritzats amb els personatges reals que hi apareixen (hi surt tot cristo: de Chomsky a Eco, d'Althusser a Deleuze, de Guattari a Zapp, de les Brigades Roges a Jack Lang), els faran més gràcia les bromes privades i navegaran més fàcilment pel zeitgeist que ens descriu Binet. Però no passeu ànsia: jo no sóc la meitat d'aquestes coses i m'ho he passat molt bé llegint-lo, i he après un tou. Això sí, us recomano anar clavant-li cops d'ull a la Viquipèdia (o la vostra enciclopèdia de referència) per profunditzar una mica més en els personatges reals que hi apareixen: descobrireu que algunes coses que semblen inventades per l'autor no ho són tant.

Fotografia de portada: Arxiu

Text: Uri Amat

Correcció: Rosa Molinero Trias